

Warszawa, dnia 7 września 2018 r.

Poz. 852

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII¹⁾**

z dnia 20 sierpnia 2018 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Kosmetyczka – dyplom mistrzowski”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1669) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Kosmetyczka – dyplom mistrzowski” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Przedsiębiorczości i Technologii: *J. Emilewicz*

---

¹⁾ Minister Przedsiębiorczości i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Przedsiębiorczości i Technologii (Dz. U. poz. 93).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Przedsiębiorczości
i Technologii z dnia 20 sierpnia 2018 r. (poz. 852)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „KOSMETYCZKA – DYPLOM MISTRZOWSKI”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Kosmetyczka – dyplom mistrzowski

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Dyplom mistrzowski

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Bezterminowy

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej

5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca dyplom mistrzowski w zawodzie kosmetyczka jest gotowa do wykonywania zabiegów pielęgnacyjno-upiększających, odmładzających i leczniczych twarzy, ciała, dłoni i stóp, jak również do przeprowadzania szkoleń i doradztwa zgodnie z potrzebami i preferencjami klientów. Przeprowadza diagnozę kosmetyczną z wykorzystaniem technik, narzędzi i aparatów kosmetycznych. Jej wyniki pogłębia informacjami pozyskanymi od klienta. Doradza i wykonuje zabiegi pielęgnacyjno-upiększające oraz odmładzająco-lecznicze twarzy, ciała, dłoni i stóp.

Mistrz w zawodzie kosmetyczka dobiera i wykonuje makijaż profesjonalny dopasowany do typu urody. Rozpoznaje przeciwwskazania do wykonania określonych zabiegów pielęgnacyjnych, odmładzających i leczniczych wynikające np. ze zmian chorobowych skóry i jej przydatków. Przestrzega zaleceń lekarzy określonych specjalności, np. endokrynologów,

dermatologów, chirurgów plastycznych. Udziela porad w zakresie pielęgnacji twarzy, ciała, dłoni i stóp prowadzonej w warunkach domowych (codzienna pielęgnacja lub pielęgnacja po zabiegu).

Mistrz w zawodzie kosmetyczka jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zadań zawodowych oraz prowadzenia działalności gospodarczej, w tym stosowania odpowiednich przepisów prawa, planowania i wdrażania działań marketingowych, wdrażania usprawnień technicznych i organizacyjnych, prowadzenia dokumentacji firmy. Odpowiada za podlegający mu personel i za organizację pracy w zespole, tj. przede wszystkim planuje i nadzoruje pracę zespołu oraz ocenia jakość zadań wykonywanych przez poszczególnych pracowników. Dbą o przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.

Osoba posiadająca dyplom mistrzowski w zawodzie kosmetyczka jest także przygotowana do udzielania instruktażu i doradztwa związanego z doskonaleniem zawodowym współpracowników. Stosuje zróżnicowane metody nauczania na bazie podstawy programowej, programów nauczania w zawodzie oraz uczenia w procesie pracy.

Zestaw 1. Przeprowadzanie diagnozy kosmetycznej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Określa stan skóry i przydatków	– omawia metody rozpoznawania stanu skóry i przydatków za pomocą podstawowych narzędzi (wzrok, lampa-lupa, dotyk, dermatoskop); – charakteryzuje rodzaje cery (twarz) i skóry (ciało); – rozróżnia zmiany chorobowe skóry i przydatków (np. trądzik różowaty, trądzik pospolity, łuszczyca, drożdżyca); – wskazuje przeciwwskazania do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i upiększających wynikające ze stanu skóry i przydatków; – omawia zmiany chorobowe skóry i przydatków świadczące o niewłaściwym odżywianiu się i stosowaniu nieodpowiedniej pielęgnacji.
Udziela porad z zakresu doboru zabiegów i kosmetyków	– przeprowadza wywiad z klientem dotyczący sposobu odżywiania, stylu życia, alergii, chorób wewnętrznych, przyjmowanych leków itp.; – proponuje pakiet zabiegów z uwzględnieniem wyników diagnozy kosmetycznej i rozmowy z klientem; – omawia wpływ

pielęgnacyjnych oraz upiększających	rekomendowanych zabiegów na stan skóry; – podaje przykłady zabiegów nieodpowiednich dla klienta; – rekomenduje preparaty kosmetyczne możliwe do stosowania w domu; – objaśnia zasady i techniki wykonywania zabiegów w warunkach domowych.
-------------------------------------	--

Zestaw 2. Korygowanie i kamuflowanie niedoskonałości cery i urody	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Dobiera kamuflaż do typu cery i urody	– wskazuje najczęściej spotykane rodzaje niedoskonałości cery i urody; – rozpoznaje kształty twarzy; – wskazuje metody modelowania różnych kształtów twarzy zgodnie z klasycznym kanonem urody; – wskazuje metody kamuflowania niedoskonałości cery i urody; – charakteryzuje kosmetyki niezbędne do wykonania makijażu korygującego ze względu na ich skład, stopień krycia i konsystencję; – omawia zasady doboru kosmetyków do korekcji cery i urody.
Wykonuje makijaż korygujący i kamuflujący	– organizuje stanowisko pracy (m.in. oświetlenie, lustro); – dokonuje oceny niedoskonałości cery i urody; – przedstawia propozycję dotyczącą korekty rozpoznanych niedoskonałości cery i urody; – wykonuje demakijaż twarzy i oczu; – reguluje kształt brwi; – dobiera kosmetyki i przybory niezbędne do wykonania makijażu korygującego oraz uzasadnia ich wybór; – dopasowuje technikę i metodę do typu wykonywanego makijażu (korygującego i kamuflującego).

Zestaw 3. Wykonywanie makijażu profesjonalnego dobranego indywidualnie do osoby	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje rodzaje makijażu	– wskazuje różnice między typami makijażu i zasadami doboru kosmetyków kolorowych i technik wykonania; – omawia sposób wykonania makijażu profesjonalnego ze względu na wiek klienta i okoliczność.
Planuje wykonanie makijażu	– wskazuje etapy wykonywania makijażu (wywiad z klientem, szacunek kosztu i czasu wykonania usługi, dobór kosmetyków,

	kolejność nakładania kosmetyków, demakijaż); – podaje przykłady najczęściej popełnianych błędów podczas doboru makijażu do wieku i typu urody, okoliczności; – podaje przykłady najczęściej popełnianych błędów podczas wykonywania makijażu dziennego.
Wykonuje makijaż	– organizuje stanowisko pracy (m.in. oświetlenie, lustro); – dobiera kosmetyki kolorowe i technikę wykonania do makijażu; – dobiera sposób przygotowania skóry do wybranego makijażu; – wskazuje możliwe sposoby utrwalenia makijażu; – udziela porad z zakresu demakijażu twarzy i dekoltu z kosmetyków zmywalnych i wodoodpornych.

Zestaw 4. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjno-upiększających skórę	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje rodzaje zabiegów	– omawia zasady pielęgnacji poszczególnych rodzajów cery, skóry i jej przydatków; – omawia zasady doboru zabiegów i kosmetyków; – podaje przykłady niewłaściwej pielęgnacji; – wskazuje rodzaje preparatów kosmetycznych oraz omawia ich zastosowanie (np. zapoznaje się ze składem kosmetyku i weryfikuje jego możliwości użycia w określonym przypadku); – podaje przykłady zabiegów pielęgnacyjnych odpowiednich dla różnych stanów chorobowych skóry, takich jak np.: trądzik pospolity, łuszczyca, drożdżycza; – dobiera aparaturę, preparaty kosmetyczne i przybory niezbędne do wykonania podstawowych zabiegów, takich jak np.: powierzchowne oczyszczanie skóry, powierzchowne złuszczenie naskórka, masaż klasyczny, nakładanie maseczek, depilacja (np. woskowanie), pedicure i manicure, farbowanie brwi i rzęs z regulacją; – omawia metody i techniki wykonania podstawowych zabiegów.
Planuje wykonanie zabiegów	– wskazuje etapy wykonywania określonego zabiegu (wywiad z klientem, szacunek kosztu i czasu wykonania usługi, dobór: zabiegu, aparatury, narzędzi i preparatów, przygotowanie skóry do wykonania zabiegu); – wskazuje rodzaje zabiegów ważne dla poprawy

	właściwości i jędrności skóry; – podaje przykłady najczęściej popełnianych błędów podczas doboru zabiegów; – objaśnia zasady doboru metod i środków dezynfekcji i sterylizacji przed planowanym zabiegiem.
Wykonuje zabiegi	– organizuje miejsce pracy, uwzględniając kolejność zaplanowanych czynności (m.in. oświetlenie, fotel); – dobiera aparaturę, narzędzia i przybory niezbędne do wykonania zabiegu; – dobiera sposób przygotowania skóry do wybranego zabiegu; – dobiera preparaty kosmetyczne do wybranego zabiegu; – wykonuje poszczególne czynności zgodnie z planem i procedurą zabiegu; – przestrzega zasad, wykonując zabieg z najwyższą starannością o jakość.

Zestaw 5. Wykonywanie zabiegów odmładzających i leczniczych skóry	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Dobiera zabieg odmładzający lub leczniczy	– omawia metody i techniki wykonania zabiegów odmładzających skóry; – dobiera aparaturę, preparaty kosmetyczne i przybory niezbędne do wykonania zabiegów, takich jak np. lecznicze oczyszczanie skóry, głębokie złuszczenie naskórka, nakładanie maseczek odmładzających, pedicure leczniczy, usuwanie płytkich blizn i przebarwień, zabiegi metodą elektrolizy, galwanokaustyki, diatermii i krioterapii; – przeprowadza niezbędne badania analityczne oceniające kosmetyk i dobiera odpowiednią aparaturę w zależności od indywidualnych potrzeb; – dobiera metody i środki, uzależniając je od różnych jednostek chorobowych; – określa i uzasadnia zasady utrzymania, przywracania i poprawiania wyglądu zewnętrznego skóry z zastosowaniem specjalistycznej terminologii; – wskazuje rodzaje zabiegów ważne dla poprawienia właściwości i jędrności skóry.
Wykonuje zabieg odmładzający lub leczniczy	– wykonuje zabieg zgodnie z recepturą kosmetyku i instrukcjami obsługi aparatury; – utrzymuje, przywraca i poprawia wygląd zewnętrzny – w zależności od potrzeb klienta; – udziela instrukcji związanych z możliwościami kontynuacji zabiegu w warunkach domowych (w tym przygotowaniem skóry do zabiegu gabinetowego).

Zestaw 6. Prowadzenie działań związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Nadzoruje przestrzeganie zasad BHP oraz przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<p>– wyjaśnia pojęcia związane z BHP, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią stosowane podczas wykonywanych zadań zawodowych; – objaśnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce; – omawia prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie BHP; – wskazuje przykładowe zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z niewłaściwym wykonywaniem zadań zawodowych oraz z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy; – omawia skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka; – organizuje stanowiska pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami BHP, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; – organizuje proces technologiczny zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami BHP, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; – wyjaśnia zasady stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych; – wskazuje zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.</p>
Stosuje zasady prowadzenia działalności gospodarczej	<p>– wyjaśnia pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej; – omawia przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego w zakresie wykonywanych zadań zawodowych; – wskazuje przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży związanej z wykonywanymi zadaniami zawodowymi oraz omawia powiązania między nimi; – wskazuje metody analizy skuteczności działań prowadzonych przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży; – uzasadnia znaczenie inicjowania wspólnych przedsięwzięć z różnymi przedsiębiorstwami z branży; – wyjaśnia zasady przygotowywania dokumentacji niezbędnej do uruchomienia</p>

	<p>i prowadzenia działalności gospodarczej i ilustruje je przykładami;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zasady prowadzenia korespondencji związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej i ilustruje je przykładami; – wskazuje urządzenia biurowe oraz programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej; – uzasadnia znaczenie podejmowania działań marketingowych prowadzonej działalności gospodarczej; – objaśnia zależności w kosztach i przychodach prowadzonej działalności gospodarczej; – monitoruje stan zasobów materialnych (materiałów i urządzeń) oraz zasobów personalnych niezbędnych do wykonania produktów i usług.
--	---

Zestaw 7. Organizowanie pracy w zespole i doskonalenie zawodowe współpracowników	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Organizuje instruktaż i doradztwo związane z doskonaleniem wewnątrzzakładowym	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zagadnienia z obszaru psychologii i pedagogiki dotyczące uczenia się w procesie pracy, motywowania współpracowników i uczniów do nauki oraz rozwiązywania problemów dydaktycznych i interpersonalnych; – określa cele kształcenia w procesie praktycznej nauki zawodu zgodnie z podstawą programową i programem nauczania; – określa zakres doskonalenia zawodowego; – omawia zasady doboru metod nauczania do treści nauczania; – dobiera środki dydaktyczne do treści nauczania; – omawia możliwe do zastosowania narzędzia pomiaru dydaktycznego oraz kryteria oceniania uczącego się; – wyjaśnia zasady prowadzenia dokumentacji niezbędnej do szkolenia zawodowego.
Organizuje pracę zespołu	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia znaczenie planowania i nadzorowania pracy zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań, odwołując się do własnych doświadczeń; – omawia zasady doboru osób do wykonania przydzielonych zadań; – podaje przykłady właściwego i niewłaściwego kierowania wykonywaniem przydzielonych zadań; – omawia role osoby organizującej pracę w zespole (takie jak ocena

	jakości wykonania przydzielonych zadań, dążenie do poprawy warunków i jakości pracy); – wyjaśnia zasady komunikowania się ze współpracownikami oraz uzasadnia znaczenie przestrzegania zasad kultury i etyki.
--	---

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

Szczegółowe wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację są określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.) oraz w standardzie wymagań egzaminacyjnych.

Metody stosowane w walidacji

Weryfikacja efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji jest przeprowadzana w dwóch etapach. Etap praktyczny polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności ujęte w zestawach efektów uczenia się 01–05. Etap teoretyczny (składający się z części pisemnej i ustnej) polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania sprawdzające umiejętności określone we wszystkich zestawach efektów uczenia się.

Zasoby kadrowe – kompetencje osób przeprowadzających walidację

W skład komisji przeprowadzającej egzamin mistrzowski wchodzi co najmniej pięć osób: przewodniczący komisji lub jego zastępca, co najmniej trzech członków komisji oraz sekretarz, który sprawuje obsługę administracyjno-biurową komisji egzaminacyjnej i nie uczestniczy w przeprowadzaniu egzaminu oraz ocenianiu i ustalaniu jego wyniku. Przewodniczący komisji i jego zastępcy posiadają wykształcenie wyższe oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin. W przypadku braku możliwości powołania przewodniczącego komisji lub zastępcy, którzy posiadaliby wykształcenie wyższe oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, w szczególności w przypadku egzaminu przeprowadzanego w zawodzie unikatowym, przewodniczący komisji lub zastępcy przewodniczącego komisji posiadają: wykształcenie średnie lub średnie branżowe i tytuł mistrza w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu oraz co najmniej 3-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza, albo

wykształcenie średnie lub średnie branżowe i tytuł technika w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu technika, albo

wykształcenie zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe i tytuł mistrza w zawodzie unikatowym, którego dotyczy egzamin, oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza.

Członkowie komisji posiadają:

wykształcenie co najmniej zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe i tytuł mistrza w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, oraz co najmniej 3-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza, albo

wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe i tytuł technika w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu technika.

Przewodniczący komisji, jego zastępcy oraz członkowie komisji posiadają przygotowanie pedagogiczne wymagane od nauczycieli, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967), lub ukończyli kurs pedagogiczny wymagany od instruktorów praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.), obowiązujących przed dniem 1 września 2017 r., oraz art. 120 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.). Przewodniczącym komisji, zastępcami przewodniczącego komisji oraz członkami komisji mogą być także osoby, które są wpisane do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Sekretarze komisji są wyznaczeni spośród pracowników organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, posiadających minimum wykształcenie średnie lub średnie branżowe i minimum 2-letni staż pracy w organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła. Osoby wchodzące w skład komisji są obowiązane ukończyć szkolenie zorganizowane przez izbę rzemieślniczą.

Sposób prowadzenia walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne niezbędne do prawidłowego prowadzenia walidacji:

etap praktyczny przeprowadza się u pracodawców lub w warsztatach szkoleniowych, posiadających warunki organizacyjne i techniczne niezbędne do wykonania zadań egzaminacyjnych;

czas etapu praktycznego nie może być krótszy niż 120 minut i nie dłuższy niż 24 godziny, łącznie w ciągu 3 dni;

czas części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i nie dłuższy niż 210 minut;

czas części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut.

Warunki organizacyjne i materialne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu praktycznego: modelka, fotel kosmetyczny, krzeselko dla kosmetyczki, stolik zabiegowy, lampa oświetlająca pole pracy, odpowiednie środki kosmetyczne i środki czystości oraz aparatura (w zależności od wskazanego zabiegu).

Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Dyplom mistrzowski w zawodzie kosmetyczka mogą uzyskać osoby, które z wynikiem pozytywnym zdały egzamin mistrzowski. Ogólne wymagania i warunki uzyskania kwalifikacji określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych. Do egzaminu mistrzowskiego może być dopuszczona osoba, która spełnia jeden z następujących warunków:

posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej, dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej albo szkoły ponadpodstawowej działającej w systemie oświaty przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie, w którym zdaje egzamin, a także: a) co najmniej 3-letni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego, albo b) co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, łącznie przed uzyskaniem i po uzyskaniu tytułu zawodowego;

posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej, dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej albo szkoły ponadpodstawowej działającej w systemie oświaty przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, w ramach samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej;

posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej, dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej albo szkoły ponadpodstawowej działającej w systemie oświaty przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej 3-letni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;

posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej, dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej albo szkoły ponadpodstawowej działającej w systemie oświaty przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz tytuł mistrza w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu mistrza;

posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej, dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej albo szkoły ponadpodstawowej działającej w systemie oświaty przed dniem 1 stycznia 1999 r., dających wykształcenie średnie albo średnie branżowe i kształcących w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej 2-letni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;

posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej na kierunku lub w specjalności w zakresie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego.

7. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat.